

YÖNETMELİK

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan:

**BANKALARIN KREDİ İŞLEMLERİNE İLİŞKİN YÖNETMELİKTE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1 – 1/11/2006 tarihli ve 26333 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmeliğin 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Kredi açma yetkisinin devri, bankanın dahil olduğu risk grubu ve mensupları ile ilişkiler, kredi komitesinin oluşumu, çalışması ve karar alması,”

“c) Kredilerin izlenmesi, hesap durum belgesi alınması ve derecelendirme notu talep edilmesi,”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“j) Satıcı: Bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında sayılan yöntemlere dayalı finansmana konu mal, hak ve hizmeti satan, sağlayan, üreten, kiralayan ve/veya dağıtan gerçek ya da tüzel kişiyi,

k) Üst yönetim: 11/7/2014 tarihli ve 29057 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankaların İç Sistemleri ve İçsel Sermaye Yeterliliği Değerlendirme Süreci Hakkında Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan üst yönetimi,”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin İkinci Bölümünün başlığı “Aynı Risk Grubuna Dahil Edilecek Gerçek ve Tüzel Kişiler, Kredi Açma Yetkisinin Devri ve Bankanın Dâhil Olduğu Risk Grubu ve Mensupları ile İlişkiler ve Kredi Komitesi” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 4 – Aynı Yönetmeliğin 5 inci maddesinin başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Kredi açma yetkisinin devri ve bankanın dâhil olduğu risk grubu ve mensuplar ile ilişkiler”

“(5) Bankanın dâhil olduğu risk grubu ve Kanunun 50 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen kişiler ile yapılan;

a) Kredi işlemleri ile hizmet sözleşmeleri, mal alım satım işlemleri ve benzeri işlemler için değerlendirme, onay ve iş akış süreçleri yönetim kurulunca yazılı olarak belirlenir.

b) Yönetim Kurulunca belirlenecek önemlilik eşiği üzerindeki hizmet sözleşmeleri, mal alım-satım işlemleri, yapılan kredi işlemleri ve benzeri işlemler yönetim kurulunca onaylanır. Kurul söz konusu önemlilik eşiğine ilişkin olarak sınır koymaya yetkilidir.

c) Kredilendirme ve diğer işlemlerde aranan koşulların bu işlemlere ilişkin değerlendirme, ödeme, teminatlandırma ve zarara aktarma dâhil tüm aşamalarda piyasa koşullarından farklılık arz etmemesi gerekir.

(6) Beşinci fıkra da belirtilen kişilere verilecek krediler ile bunlarla gerçekleştirilecek diğer işlemlere ilişkin karar ve süreçlerde yer alan kişilerin çıkar çatışmasını engelleyecek şekilde belirlenmesi gerekir.

(7) Üst yönetim, kredi tahsis ve izleme birimlerinin bu maddede düzenlenen şartlara uyum konusunda azami dikkati göstermesine yönelik tüm tedbirleri almakla yükümlüdür.

(8) Bankanın bu madde kapsamındaki işlemlerinin gerekli şekilde tesis edilip edilmediği ile bu işlemlerin izlenmesi ve raporlanması iç denetim birimlerince gözden geçirilir. Tespit edilen aksaklıklar, alınması tavsiye edilen tedbirler ile birlikte üst yönetime bildirilir.”

MADDE 5 – Aynı Yönetmeliğin Üçüncü Bölümünün başlığı “Hesap Durumu Belgesi ve Kredi Derecelendirme Notu” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 6 – Aynı Yönetmeliğin 8 inci maddesinin başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Hesap durumu belgesi alınması ve kredi derecelendirme notu talep edilmesi”

“(3) Kurulca kapsamı belirlenecek krediler için 17/4/2012 tarihli ve 28267 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Derecelendirme Kuruluşlarının Yetkilendirilmesine ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik kapsamında yetkilendirilmiş bir kuruluşun verdiği kredi derecelendirme notunun alınması zorunludur.”

MADDE 7 – Aynı Yönetmeliğin 12/A maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Tüketicilere, konut edinmeleri amacıyla kullanılacak kredilerde ve taşıt kredileri hariç konut teminatlarda kredilerde, kredi tutarının teminat olarak alınan konutun değerine oranı yüzde sekseni aşamaz. Bu oran, 18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu ile alt düzenlemelerine istinaden düzenlenen Enerji Kimlik Belgesi bulunan; enerji performansı A sınıfı olan konutlar için yüzde doksani, enerji performansı B sınıfı olan konutlar için yüzde seksen beşi aşamaz. Sınırlamaya konu krediler için teminat olarak alınan gayrimenkullerin değerlemesinin Kurul veya Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş değerlendirme şirketlerine yaptırılması ve sınırlamada bu değerlerin kullanılması zorunludur.”

“(2) Tüketicilere, binek araç edinimi amacıyla kullanılacak taşıt kredilerinde ve taşıt teminatlarda kredilerde veya yapılacak finansal kiralama işlemlerinde, kredi tutarının taşıtın değerine oranı taşıtın nihai fatura değeri yüz yirmi bin Türk Lirası ve altında olanlar için yüzde yetmişi aşamaz. Bu oran, nihai fatura değeri yüz yirmi bin Türk Lirasını aşan

binek araçlarda, bedelin yüz yirmi bin Türk Lirasına kadar olan kısmı için yüzde yetmiş, yüz yirmi bin Türk Lirasının üstünde olan kısım için yüzde elli olarak uygulanır. İkinci el binek araçlarda taşıtın değerinin tespitinde kasko değeri esas alınır.”

MADDE 8 – Aynı Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“c) Sermayesinin çoğunluğu ayrı ayrı veya birlikte Hazineye, Özelleştirme İdaresi Başkanlığına, Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketine ve merkezî yönetim kapsamındaki diğer kamu idarelerine ait bankalara kullandırılan krediler,”

“(2) Kanunun 55 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi uyarınca, bankanın dâhil olduğu risk grubuna kullandırılan kredilerin hesabında 19 uncu maddede belirtilen finansman ortaklıkları dikkate alınmaz.”

MADDE 9 – Aynı Yönetmeliğin 19 uncu maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Katılım bankalarının fon kullandırma yöntemleri

MADDE 19 – (1) Katılım bankalarının fon kullandırma yöntemleri aşağıda belirtilmiştir.

a) Satım yöntemleri: Finansman sağlama amacıyla müşterinin ihtiyaç duyduğu her türlü maddi ve gayri maddi mallar ile hak ve hizmetin, bedeli satıcıya ödenerek tedarik edilmesi işlemidir. Satım yöntemleri; kâr beyanı ile satım (murabaha), kârsız satım (tebliye), pazarlık usulüyle satım (müsaveme), peşin ödemeli satım (selem), açık hesaplı satım (isticrar), kâr beyanı ile emtia satımı (teverruk) ve eser sözleşmesi (istisna) türlerinden oluşur.

b) Kiralama yöntemleri: Tüketilmeden kullanılabilen bir varlığın menfaatinin finansman sağlama amacıyla belirli bir süre için müşteriye bırakılması işlemidir. Kiralama yöntemleri; adi kiralama, finansal kiralama, faaliyet kiralaması, ürün kiralaması ve işgücü kiralaması türlerinden oluşur.

c) Ortaklık yöntemleri: Gerçek veya tüzel kişilerin tüm faaliyetlerinden, belirli bir faaliyetinden veya belirli bir malın mülkiyetinin edinilmesinden doğacak kâr ve zarara katılmak üzere finansman sağlama amacıyla müşterilerle ortaklık kurulması işlemidir. Ortaklık yöntemleri; emek-sermaye ortaklığı (mudarebe), kâr-zarar ortaklığı (müşareke), yatırım ortaklığı (girişim sermayesi), mülkiyet ortaklığı, zirai ortaklıklar türlerinden oluşur.

ç) Vekâlet yöntemleri: Müşteri ile imzalanan vekâlet sözleşmesi kapsamında kârın tamamı veya önceden belirlenmiş belirli bir kısmı ile zararı bankaya ait olmak üzere, gelir getirici bir faaliyeti için finansman sağlama amacıyla müşterinin vekil olarak yetkilendirilmesi işlemidir. Vekâlet yöntemleri, adi vekâlet ve yatırım vekâleti türlerinden oluşur.

d) Diğer yöntemler: Karşılıksız ödünç (karz-ı hasen), kefalet, garanti, vaat, ödül vaadi (cuâle) türleri ile Kurulca belirlenecek diğer yöntemlerden oluşur.

(2) Birinci fıkrada sayılan yöntemlere ve bu yöntemlere ilişkin belirlenecek standartlara dayalı hukuki ilişkiler münhasıran finansman sağlama amacıyla kurulur.

(3) Katılım bankaları, gelir elde etme amaçlı olarak müşterilerine nakit finansman sağlayamazlar.

(4) Satım yöntemlerine dayalı işlemlerde satıcı tarafından müşteri adına düzenlenen belgeler sebebiyle yapılacak ödemelerin finansman sağlayan banka vasıtasıyla yapılması, bankanın kayıtlarında gösterilmesi ve alım satıma ilişkin belgenin bir suretinin bankada muhafazası zorunludur.

(5) Birinci fıkranın (c) bendinde sayılan ortaklık yöntemlerinden mülkiyet ortaklığı dışındaki yöntemlere dayalı finansman işlemlerinde banka ile müşteri arasında finansman ortaklığı kurulur. Finansman ortaklığı, müşterinin belirli bir faaliyetinden veya tüm faaliyetlerinden doğacak kâr ve zarara katılmak üzere Kanunun 48 inci maddesi hükümleri kapsamında münhasıran finansman sağlama amaçlı olarak kurulur ve bu madde hükümlerine uygun düştüğü ölçüde ortaklıkları düzenleyen ilgili mevzuat hükümlerine tabidir.

(6) Finansman ortaklığı, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda düzenlenen sermaye şirketi şeklinde veya taraflar arasında imzalanan süreli ortaklık sözleşmesi ile kurulur. Tarafların kâr ve zarara katılma oranları sözleşmede belirtilir.

(7) Finansman ortaklığı sözleşmelerinde, sermayesine iştirak edilen ortaklığın yönetimi başta olmak üzere tarafların hak ve yükümlülüklerine yer verilmesi zorunludur. Finansman ortaklığı paylarının en fazla yedi yıl içinde elden çıkarılması şarttır. Kurul, ihtiyaç duyulması halinde bankaca konuya ilişkin tevsik edici belgelerle Kuruma başvurulması halinde yedi yıllık süreyi uzatabilir.

(8) Birinci fıkrada sayılan yöntemlere dayalı finansmanlar için müşteriler ile imzalanacak sözleşmelerin yeknesak bir şekilde uygulanmasını ve katılım bankacılığı meslek ilke ve standartlarına uyumunu teminen, Kurulun uygun görüşü alınmak suretiyle Türkiye Katılım Bankaları Birliği tarafından tip sözleşmeler hazırlanır.

(9) Birinci fıkrada belirtilen her bir finansman yöntemine ilişkin standartlar, Kurulun uygun görüşü alınmak suretiyle Türkiye Katılım Bankaları Birliği tarafından belirlenir.

(10) Kalkınma ve yatırım bankaları, bu madde hükümleri ile bu madde hükümlerine dayalı olarak yapılacak düzenlemelere uygun olmak ve münhasıran faizsiz yöntemlerle sağlamış oldukları kaynaklarla sınırlı olmak üzere, müşterilerine birinci fıkrada sayılan yöntemlere dayalı olarak finansman sağlayabilir.”

MADDE 10 – Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5 – (1) Bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla asgari tutarı ödenip kalan borcu kredilendirilenler de dâhil olmak üzere dönem borcu kısmen veya tamamen ödenmemiş kredi kartlarının mevcut borç bakiyeleriyle sınırlı olmak üzere, kredi kartı borçlarının ödenmesi amacıyla kullanılan tüketici kredilerinde vade sınırı altmış ay olarak uygulanır. Kredi kartı borcunun başka bir bankada bulunması durumunda kredi, borcun ödenmesini teminen ilgili bankaya ödeme yapılması suretiyle kullanılır.”

MADDE 11 – Bu Yönetmeliğin 1 ilâ 6 ncı maddeleri 1/4/2019 tarihinde, 9 uncu maddesi 1/1/2020 tarihinde, diğer maddeleri ise yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12 – Bu Yönetmelik hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.

Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin		
Tarihi		Sayısı
1/11/2006		26333
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin		
Tarihi		Sayısı
1-	2/2/2007	26422
2-	12/11/2008	27052
3-	12/11/2009	27404
4-	30/7/2010	27657
5-	30/4/2013	28633
6-	11/7/2013	28704
7-	31/12/2013	28868
8-	25/11/2015	29543
9-	27/9/2016	29840
10-	14/12/2016	29918
11-	12/12/2017	30268
12-	7/6/2018	30444
13-	15/8/2018	30510
14-	27/11/2018	30608